Ρόμπερτ Βάλζερ

Ο ΧΟΡΕΥΤΗΣ*

🛛 ΙΔΑ ΚΑΠΟΤΕ ἕναν χορευτὴ ποὺ προξένησε σ' ἐμένα, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα ⊿άτομα ποὺ ἐπίσης τὸν εἶδαν, τὴν ἴδια βαθιὰ ἐντύπωση. Γνώριζε τόσο λίγο τὴ βαρύτητα καὶ βάδιζε μὲ τέτοια ἐλαφράδα στὸ ἔδαφος ποὺ λὲς καὶ τὸ χλεύαζε μὲ τὰ πόδια του. Εὐφρόσυνη μουσική συνόδευε τὸ χορό του, καὶ ὅλοι ἐμεῖς ποὺ βρισκόμασταν στὸ θέατρο, σχεφτόμασταν τί ἀπὸ τὰ δύο θὰ μποροῦσε ἄραγε νὰ θεωρηθεῖ ώραιότερο χαὶ θελκτικότερο: οἱ ἐπιπόλαιοι τερπνοὶ ἦχοι ἢ τὸ παιχνίδι τῶν ποδιῶν τοῦ ἀγαπημένου, ώραίου χορευτη. Πηδούσε σὰν φρόνιμο, γυμνασμένο, καλοαναθρεμμένο σκυλάκι πού, ἐνῶ χοροπηδάει ζωηρὰ ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἐγείρει συγκίνηση καὶ συμπάθεια. Ἔτρεχε πάνω στὴ σκηνὴ όπως ή νυφίτσα στὸ δάσος, καὶ σὰν τὸν ἀχαλίνωτο ἄνεμο, ἐμφανιζόταν κι ἐξαφανιζόταν. – Κανεὶς ἀπὸ ὅλους ὅσοι βρίσχονταν στὸ θέατρο δὲν φαινόταν νὰ εἶχε ποτέ του δεῖ ἢ διανοηθεῖ παρόμοια εὐθυμία. Ὁ χορὸς ἐπενεργοῦσε σὰν παραμύθι ἀπὸ τὸν παλιὸ ἀθῶο καιρὸ όταν οἱ ἄνθρωποι, γεμάτοι δύναμη καὶ ὑγεία, ἦταν παιδιὰ ποὺ ἔπαιζαν μεταξύ τους μὲ ήγεμονική έλευθερία. Ὁ ἴδιος ὁ χορευτής δροῦσε σὰν παιδὶ θαῦμα ἀπὸ ὑπέροχες περιοχές. Σὰν ἄγγελος ἔσκιζε πετώντας τὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖο ἔμοιαζε νὰ ἀσημώνει, νὰ χρυσώνει καὶ νὰ δοξάζει μὲ τὸ κάλλος του. Ἦταν σὰν ὁ ἀέρας ν' ἀγαποῦσε τὸν ἐκλεκτό του, τὸν θεϊκὸ χορευτή. Όταν κατέβαινε ἀπὸ ψηλά, αὐτὸ ἦταν περισσότερο πέταγμα παρὰ πτώση, παρόμοιο μὲ τὸ πέταγμα ἑνὸς μεγάλου πουλιοῦ ποὺ δὲν γίνεται νὰ πέσει καὶ μόλις ἄγγιζε καὶ πάλι ἀνάλαφρα τὸ ἔδαφος μὲ τὰ πόδια του, ξανάρχιζε ἀμέσως καινούργια παράτολμα βήματα καὶ ἄλματα, λὲς καὶ τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ σταματήσει νὰ χορεύει καὶ νὰ μετεωρίζεται, λὲς καὶ ἤθελε, ὄφειλε κι ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ χορεύει ἀδιάκοπα. Ἐνῶ χόρευε, προξενοῦσε τὴν ὡραιότερη ἐντύπωση ποὺ ἕνας νεαρὸς χορευτὴς εἶναι ἱκανὸς νὰ προξενήσει, δηλαδή τὴν ἐντύπωση πὼς εἶναι εὐτυχισμένος ὅταν χορεύει. Ἦταν τρισευτυχισμένος ἀπὸ τὴν ἄσχηση τοῦ ἐπαγγέλματός του. Στὴν περίπτωσή του, ἡ συνήθης καθημερινή ἐργασία ἔχανε κάποιον ἐπιτέλους τρισευτυχισμένο – ὅμως ὁ χορὸς δὲν ἦταν βέβαια ή ἐργασία ἤ, ἐφόσον ἦταν, τὴ διεκπεραίωνε παίζοντας, λὲς κι ἀστειευόταν καὶ χαριεντιζόταν μὲ τὶς δυσκολίες, καὶ σὰν νὰ ἀσπαζόταν τὰ ἐμπόδια μὲ τέτοιον τρόπο ποὺ κι αὐτὰ έπρεπε νὰ τὸν ἀγαπήσουν καὶ νὰ τὸν ἀσπαστοῦν μὲ τὴ σειρά τους. Ἐμοιαζε μὲ ἱλαρὸ καὶ πέρα ώς πέρα χαρισματικό βασιλόπουλο τοῦ χρυσοῦ αἰώνα, κι ὅσοι τὸν ἔβλεπαν ξεχνοῦσαν ἔγνοιες καὶ στενοχώριες, καὶ κάθε ἄσχημη σκέψη τους ἐξαφανιζόταν. Παρακολουθώντας τον, τὸν εἶχες ἤδη ἀγαπήσει καὶ λατρέψει καὶ θαυμάσει. Βλέποντάς τον νὰ άσκεῖ τὴν τέχνη του, καταγοητευόσουν ἀπ' αὐτόν. Όποιος τὸν εἶχε δεῖ, τὸν ὀνειρευόταν καὶ τὸν ὀνειροπολοῦσε γιὰ πολὺν καιρὸ μετά.

^{*} Τίτλος πρωτοτύπου: «Der Tänzer», Dichtungen in Prosa I (Aufsätze. Kleine Dichtungen). hrsg. v. Carl Seelig. Holle Verlag, Genf-Darmstadt 1953 * Πρώτη δημοσίευση: Kleine Dichtungen, Kurt Wolff Verlag, Λειψία 1914. Αὐτὸ τὸ ἀφήγημα ἀναρτήθηκε τὴν 6η Ἀπριλίου 2010 στὴν ἱστοσελίδα planodion.

Ό ἐλβετὸς συγγραφέας Ρόμπερτ Βάλζερ (Robert Walser) γεννήθηκε στὶς 15 Ἀπριλίου 1878 στὸ Μπὶλ (Biel) τῆς Δυτικῆς Ἑλβετίας, κοντὰ στὴ Βέρνη, καὶ πέθανε στὶς 25 Δεκεμβρίου 1956 στὸ Χεριζάου (Herisau) τῆς βορειοανατολικῆς Ἑλβετίας. Θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς πλέον μυστηριώδεις συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς του. Διακρίθηκε ὡς γερμανόφωνος πεζογράφος, ἄν καὶ πρωτοεμφανίστηκε στὰ γράμματα ὡς ποιητὴς τὸ 1898. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἔργου του ἀποτελεῖται ἀπὸ πολὺ σύντομα πεζογραφήματα – λογοτεχνικὰ σκίτσα. (Σ.τ.Μ.)